

Detta produktvillkor gäller Futur Pensionsplan Depåförsäkring som gör det möjligt för företag att skapa en företagsanpassad pensionsplan utifrån företagets behov och önskemål. Pensionsplan Depåförsäkring är en pensionsförsäkring med ett brett placeringsunivers. Försäkringskapitalet kan både öka och minska i värde och den försäkrade står alltid för den ekonomiska risken.

1. Försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet utgörs av detta produktvillkor, Futurs Allmänna Försäkringsvillkor, av försäkringstagaren ifylld ansökningshandling inklusive de handlingar och villkor som är kopplade till depåtjänsten hos valt depåinstitut, samt försäkringsavtalslagen (FAL 2005:104). Futurs Allmänna Försäkringsvillkor finns tillgängliga på www.futur.se/blanketter.

2. Försäkringstagare, försäkrad och premiebetalare

2.1 Försäkringstagare

Försäkringstagare är den arbetsgivare som äger försäkringen genom ett avtal tecknats med försäkringsgivaren, om inte försäkringen överlåts till den försäkrade, i vilket fall den försäkrade även är försäkringstagare. Försäkringstagaren saknar rätt att återköpa, pantsätta, överlåta, eller ändra försäkringen utan den försäkrades godkännande. Det är den försäkrade och inte försäkringstagaren som äger rätt att göra placeringsförändringar.

2.2 Försäkrad

Försäkrad är den person vars liv är försäkrat. Den försäkrade erhåller utbetalningar från försäkringen, har rätt att välja placering , välja förmånstagare, och att göra eventuella övriga ändringar.

2.3 Premiebetalare

Premiebetalare är den arbetsgivare som betalar försäkringspremien.

2.4 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är det försäkringsbolag som administrerar försäkringen under försäkringstiden. I denna produkt är försäkringsgivaren Futur Pension Försäkringsaktiebolag (publ). Orgnr 516401-6643. Futur står under tillsyn av Finansinspektionen.

3. Försäkringstid

Försäkringstid är tiden från försäkringens tecknande till dess att försäkringen avslutats, vilket antingen sker då hela försäkringsvärdet är utbetalt, eller om den försäkrade avlider.

4. Försäkringens omfattning

4.1 Försäkringsförmåner

Försäkringsförmånerna framgår av den försäkrades försäkringsbesked.

Sparprodukter

- Ålderspension med familjeoption
- Ålderspension med familjeoption och återbetalningsskydd, 101 procent av försäkringsvärdet

Riskprodukter

- Premiebefrielseförsäkring
- Sjukförsäkring – kan endast tecknas i kombination med premiebefrielseförsäkring
- Efterlevandepension

4.2 Ålderspension med familjeoption

Ålderspensionens storlek är beroende av värdet på de depåttillgångar som är knutna till försäkringen. Futur har inte något ansvar för värdeutvecklingen av försäkringskapitalet. Vid uppnådd pensionsålder, lägst 55 år, utbetalas pension till den försäkrade under avtalad utbetalningstid, dock under minst 5 år och som längst livsvarigt. Inför utbetalning sker försäljning av samtliga depåttillgångar, därefter konverteras befintlig depåförsäkring till fondförsäkring

med Futur som försäkringsgivare. Beroende på vilket depåinstitut du valt kan det vara möjligt att genomföra utbetalningen från en depåförsäkring, men då med vissa begränsningar i tillåtna placeringar.

Utbetalningstidpunkten eller utbetalningstidens längd kan ändras innan pensionsutbetalningen påbörjas. I vissa fall krävs godkänd hälsoprövning. Om försäkringen gäller utan återbetalningsskydd och den försäkrade avlider före avtalad pensionsålder eller under pågående utbetalningstid upphör försäkringen.

Familjeoption innebär att den försäkrade, inom ett år från att den försäkrade fått förändrade familjeförhållanden, har rätt att lägga till återbetalningsskydd och en efterlevandepension med ett belopp på högst 70 prisbasbelopp, utan krav på hälsodeklaration. Familjeoption kan utnyttjas om den försäkrade inleder samboförhållande, ingår äktenskap/partnerskap eller får barn. Familjeoptionen kan endast utnyttjas vid ett tillfälle under försäkringstiden. Höjning av efterlevandepension via familjeoption kan göras upp till max 70 prisbasbelopp.

4.2.1 Återbetalningsskydd

Det framgår av försäkringsbeskedet om försäkringen omfattas av återbetalningsskydd. Vid dödsfall ökas försäkringskapitalet med 1 procent och utbetalas efter konvertering från depåförsäkring till fondförsäkring, under avtalad tid till insatta förmånstagare. Återbetalningsskyddet finns kvar under hela försäkringstiden.

Om den försäkrade avlider **innan** utbetalningen pensionen har påbörjats, kommer efterlevandepensionen att betalas ut varje månad under fem år, om inte förmånstagarna ändrar utbetalningstidens längd.

Om den försäkrade avlider **efter** att utbetalningen av pensionen har startat fortsätter utbetalningarna som en efterlevandepension under återstående utbetalningstid, dock som längst till 85 års ålder om den försäkrade valt livsvarig utbetalning.

5. Premiebetalning

Premien bestäms av arbetsgivaren. Det finns tre olika premiemodeller; premietrappa, fast premie och frilagd premie. I det fall sjukförsäkring ingår i försäkringen är lägsta sparpremie 4,5 procent av lönen. Arbetsgivaren kan när som helst sätta in extrapremier eller engångspremier på befintlig försäkring.

5.1 Återbetalning av premie

Om en för stor premie har inbetalats till försäkringen, sker justering på efterkommande fakturor. I det fall Futur beslutar att betala tillbaka till premiebetalaren återbetalas inbetalda premier efter avdrag för riskkostnader.

6. Placeringsalternativ

Inbetalad premie placeras i de värdepapper som den försäkrade väljer. Tillåtna placeringar framgår vid var tidpunkt av Futurs Placeringsriktlinjer. Valbara placeringar styrs vidare av valt depåinstitut och depåtjänstens villkor hos aktuellt depåinstitut. Vid depåförsäkring som är under utbetalning kan utbudet av tillåtna placeringstillgångar begränsas.

7. Försäkringens värde

Värdet av försäkringen förändras med inbetalda premier, utdelningar och depåttillgångarnas värdeförändring. Värdet minskar med avdrag för täckande av driftskostnader, riskkostnader samt skatt. Futur redovisar på värdebeskedet utöver försäkringens värde uttag för skatt och avgifter.

8. Premiebefrielseförsäkring

8.1 Allmänt

Det framgår av försäkringsbeskedet om försäkringen omfattas av premiebefrielseförsäkring. Om Försäk-

ringskassan konstaterat att den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada är arbetsförmögen till minst 25 procent och om arbetsförmågan varar längre än 3 månader föreligger rätt till premiebefrielse till så stor del av premien som arbetsförmågan är nedsatt. Försäkringstagarens skyldighet att betala premien eller rätt till premien upphör och premien betalas i stället av premiebefrielseförsäkringen. För särskilda sjukdomar tillämpas speciella regler, se Allmänna villkor p10.2. För ägare tillämpas speciella regler för särskilda sjukdomar, se Allmänna villkor p10.2. Med sjukdom jämställs isolering som smittbärande enligt myndighets föreskrift. Beror arbetsförmågan på missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, andra läkemedel eller narkotiska medel föreligger inte rätt till premiebefrielse (för fullständiga villkor, se Allmänna villkor p10.6).

8.2 Karenstid

Med karenstid avses den tid som en sjukskrivningsperiod ska ha pågått innan rätt till premiebefrielse inträder. I premiebefrielseförsäkringen ingår 3 månader (90 dagar) fast karens. Arbetsförmågan ska ha förelegat i mer än 90 dagar under de senaste 12 månaderna, antingen i en följd eller i perioder om minst 30 dagar. I de 90 dagarna inräknas inte tid innan försäkringen börjat att gälla för den försäkrade. Aktuell sjukskrivningsperiod, då premiebefrielse inträder, ska vara minst 14 dagar sammanhängande. Arbetsförmåga utan läkarintyg räknas inte in i karenstiden.

Återinsjuknande

Om den försäkrade inom 12 månader från en sjukskrivningsperiods slut åter blir arbetsförmögen, och den nya sjukskrivningsperioden varar längre än 2 veckor, föreligger rätt till avräkning av karenstiden. Karenstiden förkortas med den sammanlagda tiden av de sjukskrivningsperioder som pågått längre än 2 veckor och ligger inom de 12 månaderna.

8.3 Premiebefrielse

Försäkringens avtalade premie ligger till grund för ersättning från premiebefrielseförsäkringen. Ersättningen erläggs som premiebetalning på den försäkring, till vilken den är kopplad. Rätten till premiebefrielse upphör när ålderspensionen börjar utbetalas, senast vid 65 års ålder. För att rätt till premiebefrielse ska föreligga, måste premien vara betald på skadedagen samt betalas under karenstiden. Erlagt premiebelopp, för vilket rätt till premiebefrielse föreligger, återbetalas. Återbetalningens storlek kan aldrig vara större än försäkringens värde. Löne- eller premiehöjning under karenstid eller under utbetalning påverkar inte ersättningsbeloppet. En löne- eller premiehöjningspåverkan på rätten till premiebefrielse blir inte heller gällande för tid innan den anmänts till och godkänts av Futur.

8.4 Premie

Kostnaden för premiebefrielseförsäkring är vid var tid gällande procentsats av avtalad årspremie. Kostnaden dras från försäkringskapitalet.

9. Sjukförsäkring

9.1 Allmänt

Det framgår av försäkringsbeskedet om försäkringen omfattas av sjukförsäkring. Sjukförsäkringen kompletteras den ersättning som den försäkrade får från Försäkringskassan. Om Försäkringskassan konstaterat att den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada är arbetsförmögen till minst 25 procent och om arbetsförmågan varar längre än vald karenstid föreligger rätt till ersättning till så stor del som arbetsförmågan är nedsatt. För särskilda sjukdomar tillämpas speciella regler, se Allmänna villkor p10.2. För ägare tillämpas speciella regler för särskilda sjukdomar, se Allmänna villkor p10.2. Med sjukdom jämställs isolering som smittbärande enligt myndighets föreskrift. Beror arbetsförmågan på

missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, andra läkemedel eller narkotiska medel föreligger inte rätt till ersättning (för fullständiga villkor, se Allmänna villkor p10.6).

9.2 Karenstid

Med karenstid avses den tid som en sjukskrivningsperiod ska ha pågått innan rätt till sjukersättning inträder. I sjukförsäkring ingår fast karenstid samt rörlig karenstid (R-karens).

3 månaders karens (fast karens)

Arbetsförmågan ska ha förelagat i mer än 90 dagar under de senaste 12 månaderna, antingen i en följd eller i perioder om minst 30 dagar. I de 90 dagarna räknas inte tid innan försäkringen börjat gälla. Aktuell sjukskrivningsperiod, då sjukersättning inträder, ska vara minst 14 dagar sammanhängande. Arbetsförmåga utan läkarintyg räknas inte in i karenstiden.

R-karens (rörlig karens)

R-karens motsvarar den del av sjukskrivningsperioden som varar innan Försäkringskassan fattar beslut om aktivitetsersättning eller sjukersättning enligt Lag om allmän försäkring. Ersättningen baseras på graden av den aktivitetsersättning eller sjukersättning som Försäkringskassan beslutar om. Ersättningen är högre än efter den fasta karens.

Återinsjuknande

Om den försäkrade inom 12 månader från en sjukskrivningsperiods slut åter blir arbetsförmögen, och den nya sjukskrivningsperioden varar längre än två veckor, föreligger rätt till avräkning av karenstiden. Karenstiden förkortas med den sammanlagda tiden av de sjukskrivningsperioder som pågått längre än två veckor och ligger inom de 12 månaderna.

9.3 Sjukersättning

Den försäkrades lön ligger till grund för ersättning från sjukförsäkringen. Rätten till sjukersättning upphör när ålderspensionen börjar utbetalas efter att konvertering skett till depåförsäkring, senast vid 65 års ålder. För att rätt till sjukersättning ska föreligga måste premien vara betald på skadedagen samt betalas under karenstiden. Lönehöjning under karenstid eller under utbetalning påverkar inte ersättningsbeloppet. En lönehöjnings påverkan på rätten till sjukersättning blir inte heller gällande för tid innan den anmälts till och godkänts av Futur.

9.4 Premie

Kostnaden för sjukförsäkring är beroende av försäkringsbeloppets storlek, den försäkrades kön, ålder samt yrke. Försäkringen tecknas med premie för ett år i taget.

9.5 Ändrade förhållanden

Försäkringstagaren eller den försäkrade har skyldighet att utan dröjsmål anmäla om den försäkrade ändrar yrke, bransch, kollektivavtalsområde eller verksamhet från löntagare till egenföretagare på särskild blankett (som Futur tillhandahåller). Försäkringens fortsatta giltighet bedöms då med hänsyn till de ändrade förhållandena. Skulle Futur inte ha beviljat försäkringen om den ändrade situationen förelagat när försäkringen tecknades är Futur fritt från ansvar så länge förändringarna kvarstår. Om Futur skulle ha beviljat försäkringen men till högre premie och med andra villkor är Futurs ansvar begränsat till motsvarande försäkring så länge som förändringarna kvarstår. Skulle förändringen medföra en sänkning av premien, har den försäkrade rätt till denna sänkning från den tidpunkt förändringarna skett, dock tidigast från den dag anmälan om förändring inkommit till Futur. I det fall Futur ej undererrättas om ökad risk kan detta leda till att ersättningen vid skadefall kan komma att nedsättas eller helt utebli.

9.6 Överförsäkring

En sjukförsäkring avser att täcka inkomstbortfall. Vid tecknandet tas därför hänsyn till den försäkrades arbetsinkomst och sjukförmåner. Överförsäkring innebär

att den försäkrades sammanlagda sjukförmåner, i förhållande till arbetsinkomsten, är större än vad Futur skulle bevilja vid tecknandet av en ny sjukförsäkring. Som sjukförmån räknas sjuklön, sjukpenning, aktivitetsersättning, sjukersättning – även tidsbegränsad, vilande ersättning samt ersättning från annan sjukförsäkring eller annan liknande ersättning.

Nedsättning av försäkringsbeloppet

Futur har rätt att sätta ned försäkringsbeloppet under försäkringstiden för att undvika överförsäkring. Beslut om nedsättning av försäkringsbeloppet gäller från och med den första i månaden efter den tidpunkt då Futur har skickat meddelande om beslutet. Om försäkringsbeloppet sätts ned, anpassas premien till det nya försäkringsbeloppet vid samma tidpunkt som beslutet om nedsättningen börjar gälla. Vid beräkning av premien används de beräkningsantaganden som gäller för försäkringsavtalet vid tidpunkten för nedsättningen.

Under utbetalningstid

Försäkringsbeloppet kan sättas ned under pågående sjukskrivningsperiod. Om den försäkrade uppbär ersättning från försäkringen och till följd av detta får högre inkomst som arbetsförmögen än i fullt arbete har Futur rätt att ändra försäkringsavtalet och sätta ned det försäkringsbeloppet så att överförsäkring undviks. Om den försäkrade varit överkompenserad under utbetalningstiden kan Futur återkräva för mycket utbetald ersättning. Inbetald premie för det överförsäkrade beloppet återbetalas för tid efter det att Futur fått kännedom om överkompensationen.

10. Bedömning av arbetsförmågan

Till grund för bedömning av arbetsförmågan läggs sådana skador och symtom som kan fastställas av oberoende expertis. Bedömning sker med hänsyn till den försäkrades förmåga att trots sjukdomen eller olycksfallsskadan utföra sitt vanliga arbete eller annat arbete som motsvarar dennes krafter och färdigheter och som rimligen kan begäras med hänsyn till ålder, utbildning, tidigare verksamhet och bosättningsförhållanden. Futurs bedömning av arbetsförmågan följer Försäkringskassans beslut om nedsatt arbetsförmåga.

11. Indexering

Vid varje årsskifte ändras försäkringsbeloppet om prisbasbeloppet ändras. Om prisbasbeloppet höjs och premiebefrielseförsäkring, eller premiebefrielse- och sjukförsäkring ingår i försäkringsavtalet, höjs försäkringsbeloppet utan hälsoprövning med det belopp som prisbasbeloppshöjningen enligt Futurs beräkningar ger upphov till, dock med högst 5 procent. Om prisbasbeloppet sänks och premiebefrielseförsäkring, eller premiebefrielse- och sjukförsäkring, ingår i försäkringsavtalet, sänks försäkringsbeloppet på motsvarande sätt. Vid uppnådd pensionsålder upphör indexeringen av försäkringsbeloppet. Vid skadefall höjs försäkringsbeloppet om prisbasbeloppet höjts sedan sjukskrivningsperioden påbörjats. Försäkringsbeloppet omräknas med den procentuella höjningen av prisbasbeloppet under den senaste 12 månadersperioden, dock med högst 5 procent.

12. Efterlevandepension

12.1 Allmänt

Det framgår av försäkringsbeskedet om försäkringen omfattas av efterlevandepension. Om den försäkrade avlider före den avtalade utbetalningstidpunkten, utbetalas efterlevandepension under avtalad utbetalningstid. Rätten till efterlevandepension upphör när ålderspensionen börjar utbetalas, senast vid 65 års ålder eller om försäkringen läggs i fribrev.

12.2 Utbetalning

När Futur får kännedom om dödsfallet förvärvas, efter konvertering till fondförsäkring, fondandelar för skillnaden mellan avtalad efterlevandepension och försäkringens värde. Tillgodohavandet i försäkringen fördelas därefter över utbetalningstiden. Efterlevandepensionen utbetalas till insatta förmånstagare.

12.3 Premie

Kostnaden för efterlevandepension är beroende av försäkringsbeloppets storlek och den försäkrades ålder.

13. Höjningsrätt

Höjning av försäkringens premie eller lön kan ske mot intygande om full arbetsförmåga i enlighet med vad var till gällande regelverk. Efterlevandepension kan höjas efter godkänd hälsoprövning.

13.1 Höjning av efterlevandepension

Det finns under försäkringstiden rätt att lägga till eller att höja ett dödsfallsbelopp. Då gäller samma krav och beloppsgränser som vid nyteckning av försäkring.

13.2 Höjning av efterlevandepension via familjeoption

Det finns rätt att, utan krav på hälsodeklaration, under försäkringstiden lägga till eller höja en efterlevandepension vid vissa förändrade familjehändelser, detta kallas familjeoption. Familjeoption innebär att försäkringstagaren, inom ett år från att den försäkrade fått förändrade familjeförhållanden, har rätt att lägga till en efterlevandepension med ett belopp på högst 70 prisbasbelopp.

Familjeoption kan utnyttjas om den försäkrade inleder samboförhållande, ingår äktenskap/partnerskap, eller får barn. Familjeoptionen kan endast utnyttjas vid ett tillfälle under försäkringstiden. Höjningen av efterlevandepension via familjeoption kan göras upp till max 70 prisbasbelopp.

14. Förmånstagare

Under den försäkrades livstid sker utbetalning alltid till den försäkrade. Förmånstagare till ålderspensionens återbetalningsskydd är, om inte annat skriftligen anmälts till Futur, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn (oavsett ålder). Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner.

Möjliga förmånstagare till efterlevandepensionen som den försäkrade skriftligen kan välja är:

1. make/sambo
2. tidigare make/sambo
3. barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo

Med make avses här även registrerad partner. Som barn räknas såväl biologiskt barn som adoptivbarn, styvbarn eller fosterbarn. Som sambo avses den person med vilken den försäkrade sammanbodde vid tidpunkten för dödsfallet enligt sambolagen.

15. Ängerrätt

Försäkringstagaren har rätt att, 30 dagar från det att försäkringsbeskedet mottagits, säga upp avtalet. Om så sker återbetalar Futur ett belopp motsvarande fondandelarnas då aktuella värde. Uppsägning sker genom skriftlig begäran till Futur.

16. Efterskydd och fortsättningsförsäkring

16.1 Efterskydd

Försäkringen gäller med efterskydd i tre månader efter det att den försäkrades anställning har upphört hos försäkringstagaren. För rätt till efterskydd ska försäkringen vara i kraft och betald intill den tidpunkt då anställningen upphör.

16.2 Rätt till ersättning

Om den försäkrade insjuknar under efterskyddstiden har denne rätt till ersättning från försäkringen till de förmåner som försäkringen gällde med vid anställningens upphörande. Om den försäkrade blir uppsagd från sin anställning under pågående sjukfall har denne rätt till fortsatt ersättning från försäkringen till de förmåner som försäkringen gällde med vid anställningens upphörande.

16.3 Fortsättningsförsäkring

Under efterskyddstiden har den försäkrade rätt att teckna fortsättningsförsäkring; en individuell tjänstepensionsförsäkring, med samma risksumma som försäkringen gällde med vid anställningens upphörande. Sjukförsäkring kan inte tecknas som fortsättningsförsäkring.

17. Ändring av avgifter

Futur har ensidigt rätt att ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Innan avgiftförändringar genomförs ska försäkringstagaren informeras.

18. Oriktiga uppgifter

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat någon oriktig uppgift i en fråga som har betydelse för att bedöma försäkringsrisken gäller försäkringsavtalslagens stadgar. Oriktig uppgift kan i enlighet med gällande lagstiftning leda till att försäkringsbeloppet nedsätts eller helt uteblir.

19. Inskränkningar i förfoganderätten

Försäkring som är tecknad enligt dessa villkor får inte återköpas, pantsättas eller belånas eller på annat sätt förändras så att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagens regler.

20. Flytträtt

Den försäkrade har rätt att flytta försäkring med återbetalningsskydd till annat försäkringsbolag under förutsättning att det nya försäkringsavtalet kan ses som en direkt fortsättning av det gamla avtalet. Flytt av försäkring utan återbetalningsskydd kan ske efter godkänd hälsoprövning. Inför flytt sker försäljning av samtliga depåtillgångar.

21. Överlåtelse

Försäkringen kan överlåtas till ny arbetsgivare (försäkringstagare). Överlåts försäkringen till ny arbetsgivare, gäller försäkringens höjnings och ändringsregler endast om denne tecknat pensionsavtal med Futur. Om försäkringen överlåts till arbetsgivare, som inte tecknat pensionsavtal med Futur, har den försäkrade rätt att behålla premiebefrielseförsäkring och efterlevandepension i en individuell tjänstepension på den nivå, som gällde vid anställningens upphörande under förutsättning att avtalad premie betalas. Rätten till sjukförsäkring upphör och kan inte överlåtas.

22. Kostnader och avgifter

Premieavgift:	0–1,5 % på inbetalad premie (vid engångspremie max 75 000 kr)
Kapitalavgift:	0,9 % av försäkringsvärdet per år
Fast avgift:	360 kr per år
Uttagsavgift:	0 kr
Flyttavgift:	0 kr
Utträdesavgift:	0 kr

1,5 % av försäkringsvärdet per år vid depå Netto.

Kostnaden för försäkringsskyddet är beroende av försäkringsbeloppets storlek och den försäkrades ålder.

Försäkringsavgifter, kostnad för försäkringsskydd och avkastningsskatt tas från försäkringens värde. Kostnaderna dras från till depån knutet likvidkonto eller genom försäljning av depåtillgångar. Försäkringsavgifter tas ut kvartalsvis.

23. Skatteregler

23.1 Generella skatteregler för tjänstepension

Försäkringen är i skattehänseende en tjänstepensionsförsäkring. Utfallande belopp, såväl ålderspension som återbetalningsskydd beskattas hos mottagaren som inkomst av tjänst. För arbetsgivaren är premierna avdragsgilla i enlighet med gällande skattelagstiftning.

23.2 Avkastningsskatt

Kapitalet i försäkringen belastas årligen med avkastningsskatt. Underlaget för skatten fastställs genom att värdet den 1 januari innevarande år multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan föregående år. Det resultat som erhålls multipliceras därefter med 15 % för pensionsförsäkring. Skatten dras i sin helhet i januari varje år.

24. Finansiell risk

Det finns inga garantier för att en investering i en depåförsäkring inte kan leda till en förlust. Detta gäller även vid en i övrigt positiv utveckling på de finansiella marknaderna. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. Det kapital som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att den försäkrade återfår hela det insatta kapitalet. Den försäkrade står alltid den ekonomiska risken gällande försäkringens värdemässiga utveckling under försäkringstiden. Den försäkrade bör

inte placera kapital utan att fullständigt ha förstått och accepterat de risker som detta medför och anpassat placeringen efter sin ekonomiska situation.

25. Tillämplig lag

År försäkringstagaren svensk medborgare tillämpas svensk lag på försäkringsavtalet oavsett vistelseort.

26. Klagomålshandling

Vid eventuella klagomål avseende denna produkt bör försäkringstagaren snarast kontakta den handläggare som ansvarat för ärendet i fråga via epost, post eller telefon.

Om klagomålet därefter kvarstår hänvisas till:

Klagomålsansvarig hos Futur (chefsjurist)

Box 24012, 104 50 Stockholm
Telefon 08 504 225 00

Kvarstår problemet efter kontakt med kundklagomålsansvarig finns följande instanser till din hjälp:

Konsumenternas försäkringsbyrå

för kostnadsfri rådgivning om pension, försäkring och skadereglering.
Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon 0200 22 58 00

Personförsäkringsnämnden

gällande medicinsk bedömning.
Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon 08 522 787 20

Allmänna reklamationsnämnden

gällande vissa tvister där det inte krävs medicinsk bedömning.
Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon 08 508 860 00

Allmän domstol

för att väcka talan mot Futur.

Konsumentverket

Box 48, 651 02 Karlstad
Telefon 0771 42 33 00
Konsumentvägledningen i din kommun
www.konsumentverket.se